

Toegankelijkheid

Mike McBride

Vertaling van het handboek: Niels Reedijk

Vertaler/Nalezer: Alexander S. Koning

Toegankelijkheid

Inhoudsopgave

1	Toegankelijkheid	4
1.1	Inleiding	4
1.1.1	Bel	4
1.1.2	Samensteltoetsen	4
1.1.3	Toetsenbordfilters	5
1.1.4	Activeringsgebaren	5
1.1.5	Muisnavigatie	5
1.1.6	Schermlezer	6

1 Toegankelijkheid

1.1 Inleiding

Deze module is bedoeld voor mensen met een gehoorprobleem, of gebruikers die moeite hebben met het gebruik van een toetsenbord.

Deze module is verdeeld over zes tabbladen: **Bel** en **Samensteltoetsen**, **Toetsenbordfilters**, **Activeringsgebaren**, **Muisnavigatie** en **ScherMLEZER**.

1.1.1 Bel

Dit paneel is verdeeld in een sectie **Hoorbare bel** en een sectie **Zichtbare bel**.

Het bovenste selectievak met de naam **Systeembel gebruiken** bepaalt of de normale systeem bel wordt gebruikt. Als deze optie wordt uitgeschakeld, zal het geluid van de systeembel worden gedempt.

Met het volgende selectievak kunt u aangeven dat een ander geluid moet worden gebruikt voor de systeembel. Om dit aan te zetten, selecteert u het vakje **Aangepaste bel gebruiken**, en vult u het volledige pad naar een geluidsbestand in, in het lege vak genaamd **Af te spelen geluid**. Als u wilt, kunt u de knop **Bladeren** gebruiken om naar een bestand op uw systeem op te zoeken.

Voor gebruikers die moeite hebben met het horen van de systeembel, of gebruikers met een stille computer, heeft KDE de zichtbare bel. Deze 'bel' kan in plaats van een geluidssignaal bijvoorbeeld een kleur door het beeld laten flitsen, of alle kleuren omkeren.

Om deze zichtbare bel aan te zetten, selecteert u het vakje met de naam **Gebruik zichtbare bel**.

Vervolgens kunt u kiezen uit **ScherM omkeren** en **ScherM laten knipperen**. Als u kiest voor scherm omkeren, zullen alle kleuren op het scherm worden omgekeerd. Als u kiest voor Scherm laten knipperen, kunt u ook nog een kleur uitkiezen door op de knop rechts van **ScherM laten knipperen** te drukken.

De draaischakelaar kan worden gebruikt om de tijdsduur van de visuele bel in te stellen. De standaard waarde is 500 msec. oftewel een halve seconde.

1.1.2 Samensteltoetsen

Er zijn in dit paneel twee secties **Plakkende toetsen** en **Vergrendelende toetsen**.

Plakkende toetsen gebruiken

Als deze optie is ingeschakeld kunt u de toetsen **Shift**, **Alt** of **Ctrl** indrukken, loslaten, en dan een andere toets indrukken, om zo een toetscombinatie in te geven. (Bijvoorbeeld: **Ctrl+Alt+Del** zou kunnen worden gedaan met **Ctrl** dan **Alt** en dan **Del**).

In dit gedeelte staat ook een keuzevakje met de naam **Plakkende toetsen vergrendelen**. Als deze is geselecteerd, blijven de toetsen **Alt**, **Ctrl** en **Shift** 'geselecteerd' totdat u de selectie 'ongedaan gemaakt'.

Bijvoorbeeld:

Met Plakkende toetsen vergrendelen uitgeschakeld:

Als u op **Shift** drukt, gevolgd door de toets **F**, dan vertaalt de computer dit in **Shift+F**. Als u daarna de toets **P** indrukt, zal de computer dit vertalen naar p (geen shift).

Met Plakkende toetsen vergrendelen ingeschakeld:

Als u *tweemaal* op **Shift** drukt, gevolgd door de toets **F**, dan vertaalt de computer dit in **Shift+F**. Als u daarna de toets **P** indrukt zal de computer dit opvatten als **Shift+P**. Om de **Shift**-toets te deselecteren, drukt u deze opnieuw in.

1.1.3 Toetsenbordfilters

Er zijn twee secties in dit paneel.

Langzame toetsen gebruiken

Als deze optie is ingeschakeld, moet u de toets ingedrukt houden gedurende een bepaalde periode (die kan worden aangepast met behulp van de draaischakelaar) voordat de toetsaanslag zal worden geaccepteerd. Hierdoor kunnen niet-bedoelde toetsaanslagen worden voorkomen.

Stuiterende toetsen gebruiken

Als deze optie is geselecteerd, moet u een bepaalde tijd (die kan worden aangepast met de draaischakelaar) wachten voordat u een volgende toets kunt indrukken. Dit voorkomt meerdere toetsaanslagen door mensen met ongecontroleerde bewegingen.

1.1.4 Activeringsgebaren

Er zijn twee secties in dit paneel.

Activeringsgebaren met deze opties:

Gebaren gebruiken voor het activeren van plakkende en langzame toetsen

Hier kunt u toetsenbordgebaren activeren die de volgende mogelijkheden aanzetten:

Muistoetsen: Druk op **Shift+NumLock**

Plakkende toetsen: Druk 5 keer achterelkaar op **Shift**

Langzame toetsen: **Shift** 8 seconden ingedrukt houden

Plakkende en langzame toetsen uitschakelen na een bepaalde periode van inactiviteit

Meldingen bij deze opties:

Systeembel gebruiken als een gebaar wordt gebruikt om een toegankelijkheidsfunctie in of uit te schakelen

Bevestigingsdialoog tonen wanneer een toegankelijkheidsfunctie in of uit wordt geschakeld

Als deze optie is ingeschakeld zal KDE een bevestigingsdialoog tonen wanneer een toegankelijkheidsfunctie in of uit wordt geschakeld.

Weet wat u doet als u dit de-activeert, omdat de toegankelijkheidsinstellingen van het toetsenbord dan altijd zonder bevestiging worden toegepast.

KDE's systeemnotificatie gebruiken als er een toegankelijkheidsfunctie van het toetsenbord wordt in- of uitgeschakeld

Klik op the knop **Notificaties instellen** om een dialoog te openen waarin u in staat bent om de notificaties voor statuswijzigingen van alle toetsen te bewerken.

1.1.5 Muisnavigatie

Met dit tabblad kunt u het numerieke toetsenblok van uw toetsenbord als een muisachtig apparaat instellen. Dit kan nuttig zijn als u op een apparaat werkt zonder ander aanwijsapparaat, of als u het numerieke toetsenblok nergens anders voor nodig hebt.

Muis met toetsenbord verplaatsen (via het numerieke toetsenblok)

Om verplaatsing met het toetsenbord mogelijk te maken, dient u de optie **Muis met toetsenbord verplaatsen (via het numerieke toetsenblok)** in te schakelen. Als u dit doet, worden de andere instellingen geactiveerd, en kunt u het gedrag van het toetsenbord verder instellen, indien nodig.

De toetsen op het numerieke blok bewegen in de richting die u zou verwachten. Merk op dat u naast omhoog, omlaag, links en rechts ook diagonaal kunt verplaatsen. De toets **5** bootst een muisklik na, typisch met de linkermuisknop. Met welke knop de klik wordt nagebootst, stelt u in met de toetsen **/** (linkermuisknop), ***** key (middelstemuisknop) en **-** (rechtermuisknop). **+** emuleert een dubbelklik op de geselecteerde muisknop. U kunt de toets **0** gebruiken om vasthouden na te bootsen (voor eenvoudig slepen) en dan de toets **.** om loslaten van de knop na te bootsen.

Versnellingsdrempel

Dit is de tijd (in milliseconden) tussen de eerste toetsaanslag en de eerste herhaalde beweging voor toetsversnelling.

Herhalingsinterval

Dit is de tijd (in milliseconden) tussen herhaalde bewegingen voor toetsversnelling.

Versnellingstijd

Dit is tijd in milliseconden voordat de aanwijzer de maximumsnelheid behaalt voor toetsversnelling.

Maximum snelheid

Dit is de maximumsnelheid in pixels per seconde die de aanwijzer kan behalen voor toetsversnelling.

Aanwijzerversnelling

Dit is de hoeveelheid versnelling om toe te passen op de versnelling van de muistoets.

1.1.6 Schermlezer

Installeer een schermlezer-toepassing zoals [Orca](#), samen met spraak-dispatcher.

Test of het geluid uit de spraak-dispatcher werkt met het commando **spd-say hello** in een terminal.

BOvendien hebt u een synthesizer voor tekst-naar-spraak nodig zoals bijv. [espeak](#).

Schakel de schermlezer in in het keuzevak, meldt u af en start uw bureaubladsessie opnieuw.

Voor Plasma zelf, ga na om het traditionele **Toepassingenmenu** te gebruiken en controleer dat dit menu een sneltoets is toegewezen (**Alt+F1**). Wanneer op deze sneltoets wordt gedrukt, zou het menu moeten openen en worden gelezen bij navigeren door het menu met de pijltjestoetsen.